

Finantsanalüüsi koostamine

Kadri Loide

SA Keskkonnainvesteeringute Keskus
krediidianalüütik

12.04.2018

Üldised põhimõtted

- Finantsanalüüs (FA) koostatakse projekti kohta, mille elluviimiseks struktuuritoetust taotletakse. Täiendavalt hinnatakse taotleja terviku majandustegevuse jätkusuutlikkust;
- FA koosneb analüüsitabelitest ja sõnalisest osast. Analüüsitabelid esitatakse XLS failiformaadis, milles sisalduvad valemid;
- FA koostatakse jooksvates hindades;
- Projekti arvestusperioodi pikkus sõltub taotlejast ja abikõlblike kulude suurusest:
  - suuretevõtte vähemalt 1 mln euro suuruste abikõlblike kulude puhul: 3 eelnevat maj.aastat+ elluviimise periood + projektiga soetatud vara kasulik eluiga;
  - teised taotlejad: 3 eelnevat maj.aastat+ elluviimine + 5 aastat pärast projekti.

Analüüsi stsenaariumid

- Nullstsenaarium kajastab taotleja, kas kogu majandustegevuse või projektiga seotud tegevuste tulude ja kulude prognoosi ilma projektita;
- Täisstsenaarium kajastab taotleja nullstsenaariumi aluseks võetud tulude ja kulude prognoosi koos projektiga;
- Juurdekasvuline stsenaarium kajastab täisstsenaariumi ja nullstsenaariumi erinevust (*incremental method*).

Sõnaline osa

- Stsenaariumite kirjeldus– millised tulud/kulud on analüüsi tegemisel arvesse võetud, kas ja kuidas on projektiga seotud tulud/kulud eraldatud muust majandustegevusest;
- Tulu/kulu prognooside majanduslikud põhjendused ja selgitused tulu/kulu liikide kaupa, sh prognoosimisel kasutatud eeldused;
- Iga analüüsitabeli kohta esitatakse sõnalises osas täiendavad selgitused ja põhjendused;
- Muud selgitused.

Finantsanalüüsi tabelid

- Tabel 1 – Projekti finantseerimiskava
- Tabel 2 – Tegevustulud ja –kulud (null-,täis-, juurdekasvuline stsenaarium)
- Tabel 3 – Projekti rahavood (juurdekasvuline stsenaarium)
- Tabel 4 – Taotleja kogu majandustegevuse rahavood
- Tabel 5 – Projekti tasuvusanalüüs (juurdekasvuline stsenaarium)

Analüüsitabelite esitamise nõuded

	Vähese tähtsusega abi	Riigiabi (projekti abikõlblike kulude suurus alla 1 mln €)	Riigiabi (projekti abikõlblike kulude suurus vähemalt 1 mln €)
Tabel 1 – Projekti finantseerimiskava	Kõik taotlejad	Kõik taotlejad	Kõik taotlejad
Tabel 2 – Projekti tegevustulud ja -kulud	Kõik taotlejad	Kõik taotlejad	Kõik taotlejad
Tabel 3 – Projekti rahavood	Kõik taotlejad	Kõik taotlejad	Kõik taotlejad
Tabel 4 – Taotleja kogu majandustegevuse rahavood	Ettevõtjad	Ettevõtjad	Ettevõtjad
Tabel 5- Projekti tasuvusanalüüs	x	x	Suurettevõtjad ja KOV

Projekti finantseerimiskava

- Projekti finantseerimiskavast peavad selguma projekti eelarve, ajakava ja finantseerimisallikad aastate lõikes.

PROJEKTI EELARVE JA AJAKAVA

	2018	2019	Kokku	Abikõlblik kulu
Uue tootmisliini soetamine	200 000	500 000	700 000	700 000
Uue tootmishoone ehitamine	1 000 000	0	1 000 000	0
Projekti kogumaksumus	1 200 000	500 000	1 700 000	700 000

FINANTSEERIMISALLIKAD

	2017	2018	Kokku
Struktuurifondide toetus	120 000	300 000	420 000
Omafinantseering	1 080 000	200 000	1 280 000
sh laen	30 000	75 000	105 000
sh omavahendid	1 050 000	125 000	1 175 000
Finantseerimise allikad	1 200 000	500 000	1 700 000

Projekti omafinantseering I

Projekti omafinantseeringuna mõistetakse rahalise katte tagamist kõigi nende kulutuste jaoks, mida projekti toetusega ei rahastata, sh käibemaks.

Omafinantseeringu olemasolu tõendamine:

- viimase majandusaasta aruandega (2017 majandusaasta aruanne ei pea olema veel kinnitatud);
- lisaks esitatakse taotluse esitamise päevale eelnenud kvartali lõpu seisuga bilanss, kasumiaruanne ja rahavoogude aruanne;
- omafinantseeringuks planeeritava laenu võimet (laenu põhiosa ja intresside tagasimakse võimet) analüüsitakse projekti ja ettevõtte terviku finantsilise jätkusuutlikkuse analüüsi käigus.

Projekti omafinantseering II

- kolmandate osapoolte rahastamise korral on kohustuslik esitada rahastajate kinnituskirjad;
- krediidasutuse rahastamise korral on kohustuslik esitada krediidikomitee siduv otsus projekti rahastamiseks, kus kajastuksid laenu sihtotstarve, summa, väljamaksete periood, põhiosa maksegraafik, tagastamise tähtaeg, laenuintress ja muu asjakohane info;
- kohaliku omavalitsuse puhul tuleb jälgida KOFS §34¹ toodud nõudeid.

Projekti tegevustulud ja-kulud

- Projekti tegevustulude ja –kulude tabel koostatakse null-, täis- ja juurdekasvulise stsenaariumi kohta. Kõik ühel töölehel.
- **Tegevustulud** näidatakse tululiikide kaupa (*sh müüdü kogus ja müügihind*) ja sõnalises osas selgitatakse tulude prognoosimise eeldused;
- **Tegevuskulud** arvestatakse püsi-ja muutuvkulude kaupa;
- Iga muutus tuleb siduda majanduslikult põhjendatud tegevusnäitajatega (*toodangu mahu muutus ja põhivara muutus*);
- Kõik ülejäänud kulud (kulum, finantseerimiskulud, maksud jne) ei kuulu tegevuskulude kalkulatsiooni hulka.

Projekti rahavood (juurdekasvuline stsenaarium)

- Projekti rahavoogude tabeli eesmärk on projekti jätkusuutlikkuse hindamine;
- Kajastatud andmeid seotakse eelpool olevate tabelitega v.a intressid ja laenupõhiosa tagasimaksed;
- Projekt loetakse jätkusuutlikuks, kui arvestusperioodil on sissetulevate ja väljaminevate kumulatiivsete rahavoogude vahe igal aastal vähemalt 0 või positiivne.

Projekti rahavood (näide)

PROJEKTI JÄTKUSUUTLIKKUS			1	2	3	4	5
	2018	2019	2019	2020	2021	2022	2023
Projekti toetus	120 000	300 000					
Laen	30 000	75 000					
Omavahendid	1 050 000	134 712	0	0	0	0	0
Juurdekasvuline tegevustulu	0	0	263 008	287 752	313 686	340 773	369 058
Rahalised sissetulekud kokku	1 200 000	509 712	263 008	287 752	313 686	340 773	369 058
Investeeringukulud	-1 200 000	-500 000					
Tagasimakstav laen	0	-7 934	-13 927	-14 351	-14 787	-15 237	-15 701
Laenuintressid	0	-1 778	-2 722	-2 298	-1 861	-1 412	-948
Juurdekasvuline tegevuskulu	0	0	-119 201	-122 368	-125 619	-128 957	-132 383
Rahalised väljaminekud kokku	-1 200 000	-509 712	-135 850	-139 017	-142 268	-145 605	-149 031
Rahavoog	0	0	127 158	148 735	171 418	195 168	220 026
Rahavoog kumulatiivselt	0	0	127 158	275 893	447 311	642 479	862 506

Taotleja kogu majandustegevuse rahavood

- Ettevõtte terviku majandustegevuse rahavood esitatakse ettevõtte terviku jätkusuutlikkuse hindamiseks projekti arvestusperioodil;
- Taotleja tegevust loetakse jätkusuutlikuks, kui ettevõtte terviku kumulatiivsed rahavood on igal aastal vähemalt 0 või positiivne.

Projekt tasuvusanalüüs (juurdekasvuline stsenaarium)

- Projekti tasuvusanalüüsi eesmärk on leida toetuse suurus suurettevõtte taotluse korral, kus abikõlblike kulude suurus on vähemalt 1 mln eurot;
- Investeeringu tasuvuse hindamiseks arvutatakse IRR (investeeringu rahaline tasuvuse määr) ja NPV (investeeringu rahaline nüüdispuhasväärtus). Need näitajad osutavad, kas projekti puhaslaekumistega on võimalik katta investeeringukulud olenemata nende finantseerimisviisist ja kui tulus on projekt omakapitali paigutuse seisukohalt.
- Kasutatakse nominaalset diskontomäära, mis leitakse reaaldiskontomäära 4% baasilt. *Nominaalse diskontomäära arvutamise valem: $(1 + n) = (1 + r) * (1 + i)$, kus: n – nominaalmäär, r – reaalmäär, i – inflatsioonimäär.*
- Arvutatakse investeeringu tasuvuse aeg toetusega ja ilma.

Toetuse osakaal

- Kui taotletav toetus on vähese tähtsusega abi (VTA) on toetuse maksimaalne osakaal 75% projekti abikõlblikest kuludest;
- Projekti riigiabina antava toetuse maksimaalne osakaal abikõlblikest kuludest on:
  - väikeettevõtjale 70%;
  - keskmise suurusega ettevõtjale 60%;
  - suurettevõtjale 50%, kui suurettevõtja projekti abikõlblike kulude suurus on vähemalt 1 mln eurot, otsustatakse toetuse suurus projekti tasuvusanalüüsi tulemuste alusel.

Ettevõtte suuruse määratlemine

Üldise grupierandi määruse (GBER) Lisa I Artikkel 2 kohaselt:

- Mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd) kategooriasse kuuluvad ettevõtjad, millel on vähem kui 250 töötajat ja mille aastakäive ei ületa 50 mln eurot ja/või aastabilansi kogumaht ei ületa 43 mln eurot
  - a) kui on üle 250 töötaja, siis on suurettevõtja igal juhul, olenemata finantsnäitajatest;
  - b) kui on alla 250 töötaja, aga käive ja bilanss mõlemad ületavad GBERis märgitu, siis on ka suurettevõtja;
  - c) kui on alla 250 töötaja ja käive VÕI bilanss jääb alla GBERis märgitu, siis ei ole suurettevõtja.

- Kohalik omavalitsus loetakse suurettevõtjaks.

- Tänan!